

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/161/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122011675
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kristína Ferencziová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122011675.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kristíny Ferencziovej a sudcov Mgr. Michala Polláka a JUDr. Martina Žovince, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, o podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 22.8.2022, č. k. 2PP/127/2022-28, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 24.11.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Trnava rozhodol podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona tak, že zamietol návrh odsúdeného A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. X, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, o podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 24.4.2014, č. k. 5T/35/2014-92 v spojení s uznesením Okresného súdu Trnava zo dňa 28.5.2019, č. k. 5T/35/2014 – 186, podľa § 172 ods. 1 Trestného zákona vo výmere 3 (tri) roky so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený priamo na verejnom zasadnutí, ihneď po jeho vyhlásení, sťažnosť, ktorú bližšie neodôvodnil. Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva podať sťažnosť.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokmi napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smeruje voči výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, sťažnostný súd zistil nasledovné.

Napadnutým uznesením rozhodol prvostupňový súd o návrhu odsúdeného na podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý si vykonáva na základe rozhodnutia citovaného v odôvodnení prvostupňového uznesenia. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že neboli splnené všetky zákonné podmienky na podmienene prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, pričom konštatoval, že formálna podmienka bola u odsúdeného splnená 30.6.2022, prvá a druhá materiálna podmienka neboli splnené.

K prvej materiálnej podmienke (odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie) súd prvého stupňa uviedol, že z hodnotenia odsúdeného riaditeľom ústavu síce vyplýva, že správanie a vystupovanie odsúdeného je prevažne na požadovanej úrovni

a slušné, avšak dopustil sa dvoch previnení – v prvom prípade prechovával nepovolené veci a v druhom prípade priniesol nepovolenú vec z nestráženého pracoviska mimo ústav s dohľadom. Pokiaľ by sa uvedených previnení odsúdený dopustil počas úvodných dní od jeho premiestnenia do ústavu Hrnčiarovce nad Parnou 1.10.2019, boli by považované aj za počiatočnú fázu výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného, ktorý ho predtým vykonával len jeden mesiac v ústave Leopoldov (od 31.8. do 1.10.2019), boli by takéto výkyvy v správaní odsúdeného prijateľnejšie, avšak odsúdený sa druhého disciplinárneho previnenia dopustil 6.10.2021, teda dva roky po jeho premiestnení do ústavu Hrnčiarovce nad Parnou. Odsúdený taktiež prejavil záujem o vzdelávanie, štúdium v odbore kuchár na Strednej škole obchodu a služieb Trnava ukončil na vlastnú žiadosť.

Pri hodnotení druhej materiálnej podmienky súd prvého stupňa konštatoval, že žiadna z objektívne zistiteľných skutočností nedávala dostatočnú záruku, že by odsúdený v prípade svojho podmieneného prepustenia viedol riadny život. K tomuto záveru viedla súd predovšetkým menej priaznivá resocializačná prognóza na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti a oboznámený odpis registra trestov. Odsúdenému bola od spoločnosti daná možnosť dokázať sebe samému i spoločnosti, že je schopný viesť riadny život bez páchania akejkoľvek protiprávnej činnosti. Na základe súdom schválenej dohody o vine a treste bol odsúdenému za zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi uložený podmienený trest odňatia slobody s nariadeným probačným dohľadom nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Súd konštatoval, že odsúdený túto šancu nevyužil a po relatívne krátkej dobe od začatia plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia sa opätovne dopustil drogovej trestnej činnosti a to napriek tomu, že sám iniciatívne vykonal súdom uložené ambulantné ochranné protitoxikomanické liečenie, z ktorého bol rozhodnutím súdu prepustený. Počas výkonu ochranného liečenia v priestoroch ústavu Hrnčiarovce nad Parnou od 4.12.2019 do 3.8.2020 na oddiele špecializovaného zaobchádzania bol k závislosti formálne kritický a pri terapeutických aktivitách prevládal formálny prístup, odsúdený proklamoval motiváciu k zmene životného štýlu aj k abstinencii. Odsúdený sa opätovne drogovej trestnej činnosti dopustil napriek plynutiu skúšobnej doby podmieneného odsúdenia. To malo za následok nie len uloženie nepodmieneného trestu odňatia slobody za skutok spáchaný v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, ale i neosvedčenie sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia a nariadenie výkonu pôvodne uloženého podmieneného trestu odňatia slobody. Pri odsúdenom objektívne skutočnosti svedčili v jeho neprospech. Súd prihliadol aj na povahu spáchaného trestného činu, tak ako to predpokladá Trestný zákon v § 66 ods. 2, z čoho vyplynulo, že odsúdený je špeciálnym recidivistom k trestnému činu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi.

Sťažnostný súd konštatuje, že konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, bolo v súlade so zákonom, keď prvostupňový súd nariadil a vykonal verejné zasadnutie, na ktorom vypočul procesné strany, oboznámil všetky potrebné listinné dôkazy a dal odsúdenému možnosť dostatočne realizovať jeho práva, ktoré mu vyplývajú z ustanovení Trestného poriadku.

Pokiaľ ide o správnosť napadnutého výroku, sťažnostný súd považuje napadnutý výrok za vecne správny. Rovnako ako prvostupňový súd, aj sťažnostný súd je názoru, že všetky vyššie uvedené skutočnosti neumožňujú v prípade odsúdeného vyhovieť jeho návrhu na podmienené prepustenie.

Prvostupňový súd správne zistil, že odsúdený splnil len formálnu podmienku na podmienené prepustenie a zároveň správne a v súlade so zákonom posúdil nesplnenie oboch materiálnych podmienok na podmienené prepustenie. Uvedené zistenia, ktoré bral prvostupňový súd do úvahy pri svojom rozhodnutí, sú zistené správne a sú tými relevantnými skutočnosťami, ktoré bolo potrebné zvážiť a vyhodnotiť v súvislosti so skúmaním splnenia podmienok na podmienené prepustenie odsúdeného. Úvaha prvostupňového súdu pritom vychádza z logického zhodnotenia zistených skutočností. Sťažnostný súd sa preto stotožňuje v týchto smeroch s presvedčivým a správne odôvodneným uznesením prvostupňového súdu a v podrobnostiach naň odkazuje.

Sťažnostný súd len dodáva, že pri rozhodovaní o splnení prvej materiálnej podmienky, t. j. preukázanie polepšenia správaním vo výkone trestu a plnením svojich povinností, ide o to rozlíšiť, kedy správanie odsúdeného a plnenie jeho povinností vo výkone trestu odňatia slobody sú prejavom len vonkajšej adaptácie odsúdeného na prostredie ústavu na výkon trestu a kedy ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného odôvodňujúce nádej, že i v budúcnosti povedie riadny život.

Vzhľadom na hodnotenie odsúdeného nie je možné jeho správanie v rámci výkonu trestu odňatia slobody posúdiť ako nasvedčujúce polepšeniu. Správanie odsúdeného nebolo vždy na požadovanej úrovni a bola mu uložená iba jedna disciplinárna odmena. Sťažnostný súd má z uvedeného za to, že správanie odsúdeného vo výkone trestu je skôr výrazom prispôsobenia sa samotnému režimu výkonu trestu a nie prejavom jeho vyššej aktivity plnenia si svojich povinností a polepšenia sa. Plnenie si

základných povinností vo výkone trestu je nevyhnutnou podmienkou ako samotnej adaptácie, tak aj celého priebehu výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený následne môže svojou vlastnou aktivitou, ktorú možno objektivizovať najmä cez disciplinárne odmeny preukázať polepšenie a snahu po náprave. U odsúdeného takáto snaha nie je badateľná. Nemožno teda urobiť záver, že odsúdený plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie.

Rovnako tak pri vyhodnotení druhej materiálnej podmienky, t. j. predpoklad vedenia riadneho života po prepustení z výkonu trestu, sťažnostný súd zdôrazňuje že, je potrebné posúdiť všetky okolnosti, ktoré súvisia s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám a pravidlám, povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti ako aj resocializačnú prognózu odsúdeného.

Aj sťažnostný súd v tejto súvislosti poukazuje na resocializačnú prognózu odsúdeného, ktorá sa javí ako menej priaznivá, vzhľadom na opakované páchanie trestnej činnosti. Sťažnostný súd zároveň zdôrazňuje, že odsúdený už bol v minulosti súdne trestaný (má 3 záznamy), uplatnil sa voči nemu inštitút podmieneného odsúdenia, ktorým mu bola daná možnosť preukázať polepšenie a nápravu, avšak túto možnosť odsúdený nevyužil a opätovne sa dopustil trestnej činnosti, za ktorú bol aj odsúdený.

Záver z celkového zhodnotenia osoby odsúdeného a jeho doterajšieho života teda ani podľa názoru sťažnostného súdu neumožňuje momentálne prijať pozitívnu prognózu jeho budúceho správania, t. j. že bude žiť v súlade s právnymi, etickými a morálnymi normami spoločnosti. Je možné preto konštatovať, že výchovné pôsobenie a pozitívne pôsobenie je možné iba počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody.

S poukazom na uvedené sťažnostný súd zamietol sťažnosť odsúdeného, nakoľko táto nebola dôvodná. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.